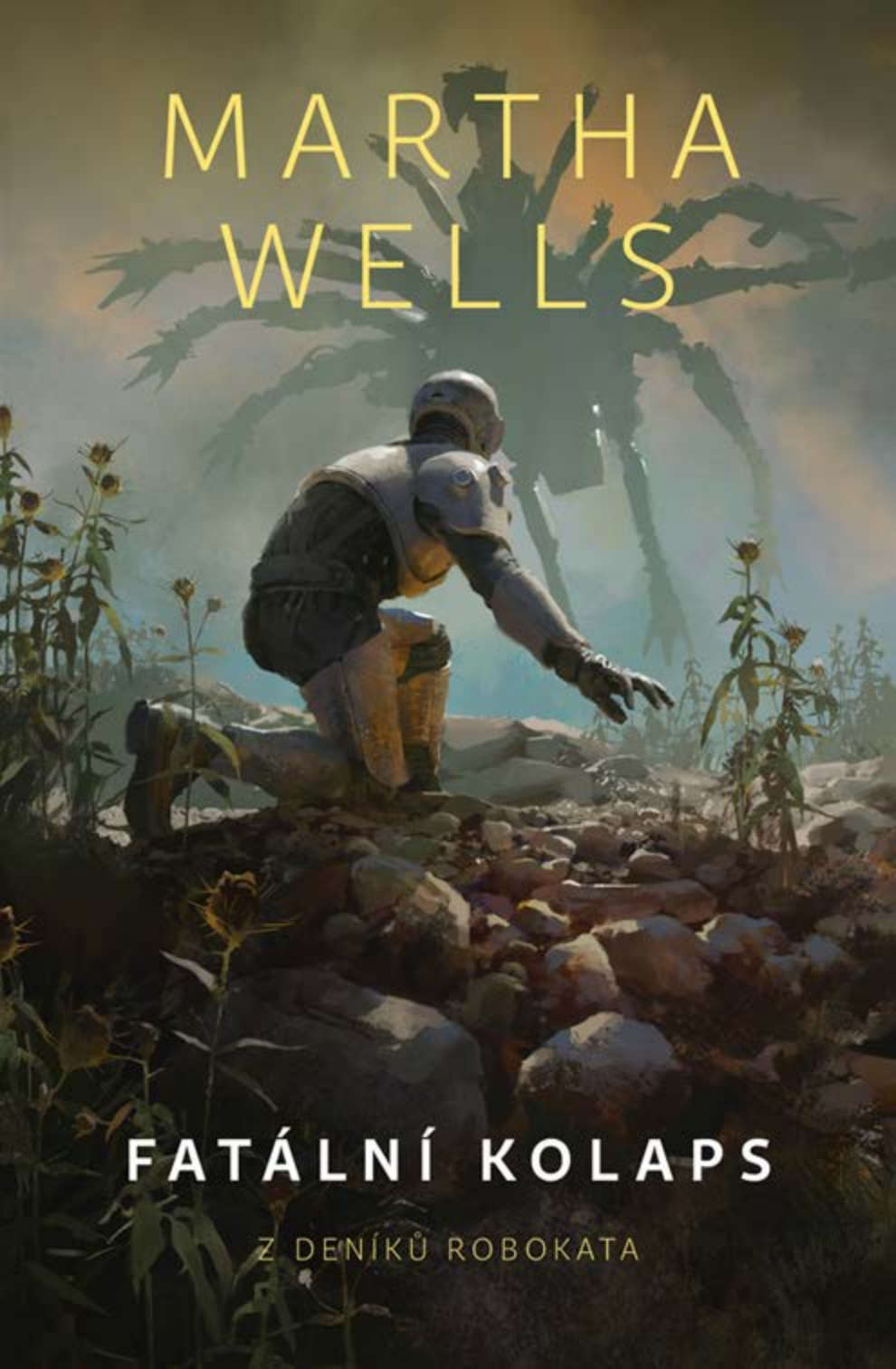

MARTHA WELLS

A robot with a silver and black suit is crouching on a rocky, uneven terrain. The robot is facing away from the viewer, looking towards a large, dark, multi-legged creature in the background. The creature has a spider-like appearance with many long, jointed legs. The scene is set in a hazy, outdoor environment with some green plants and flowers in the foreground. The lighting is soft, suggesting a dawn or dusk setting.

FATÁLNÍ KOLAPS

Z DENÍKŮ ROBOKATA

MARTHA WELLS
FATÁLNÍ KOLAPS

System Collapse
Copyright © 2023 by Martha Wells
All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © František Jahnátek, 2025
Cover © Jaime Jones, 2025
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5977-4 (pdf)

MARTHA WELLS

FATÁLNÍ KOLAPS

Z DENÍKŮ ROBOKATA

PŘELOŽIL FRANTIŠEK JAHNÁTEK

FØBØS

KAPITOLA

první

DOKTORKA BHARADWAJOVÁ MI KDYSI ŘEKLA, že si myslela, že nesnáším planety kvůli jejich postradatelnosti a možné opuštěnosti. Vysvětlil jsem jí, že mi prostě jen přijdou nudné.

Dobře, lhal jsem. Objektivně vzato nejsou planety taková nuda jako třeba zírání do zdi a hlídání důlního zařízení. Jenže planety bývají nudné v tom horším slova smyslu.

Zvlášť planety, kde musíte nejprve prohledat pravděpodobně neprázdný a dost možná i kontaminovaný prostor k obývání na předkorporačním okruhu, a to ještě ke všemu musíme být navlečení do skafandru namísto brnění. Jsou nudné ani ne tak v tom horším smyslu, jako vůbec v tom nejhorším.

A navíc byste na sobě fakt měli mít brnění, jenže jste se rozhodli, že budete podivíni, a nemáte nic.

Měl bych se raději zálohovat.

Přístup ke složce o 47,43 hodiny dříve

Takže až zase budu ohledně něčeho příliš optimistický, dejte mi prosím pěstí do obličeje. Jasně, ne doopravdy, protože, co si budeme namlouvat, skončilo by to pro vás špatně. Raději mi připomeňte, že se mám praštit sám.

Jednotko, nahlas stav, ozval se do našeho týmového přenosu ART.

Anebo bych mohl uhodit ARTa. *Škoda že ti nemůžu dát do nosu.*

Škoda že něco takového nemůžeš zkusit, řekl ART.

Jasně, vím, že si mě jenom dobíral. A ano, pořád jsme se (mám na mysli sebe, ARTa a naše lidi) nacházeli na té pitomé ztracené koloniální planetě kontaminované cizími látkami, i když jsme chtěli z celé téhle soustavy vypadnout.

Přesto potřebuju nahlásit stav, dodal ART.

Stav: v akci, řekl jsem. Posílal jsem mu záznamy z dronu a k tomu měl ještě přístup k mým obrazovým údajům, takže věděl, že se právě pohybuji mezi sesutými kameny na úpatí nízké náhorní plošiny s obděláným úsekem země napravo. Ať už tam zasadili cokoli, bylo to zelené a vyšší než já, což mi poskytovalo dostatečnou ochranu před útočníkem nyní označeným jako Nepřítel jedna.

Bylo dopoledne planetárního času a roztrhaným oblakem, který se tu vlivem teraformace nechtěně objevil, prosvítalo slunce. Průzkumný dron mi z výšky poskytoval

přehled o okolí, a tak jsem mohl rozeznat zařízení přístupového bodu za obdělávaným polem. Budova se zdála docela malá a velikostí mi připomínala jeden z ARTových raketoplánů. Chránil ji ale velký krunýř z umělého kamene ve tvaru obrovského válcovitého balvanu, který uvízl pod náhorní plošinou poté, co narazil do svahu pokrytého kamennými bloky a opravdovými kusy skal. (Proč ale ten umělý kámen? No protože dávno mrtví pracovníci agentury *Neoblomné průzkumy* chtěli, aby to tu po dokončení kolonie vypadalo pěkně. Fakt nevím, proč mi to připadá horší, než když práci na kolonii odfláknou a nechají tam pak osadníky napospas osudu.)

Hustá zelená vegetace se pohupovala v mírném vánku pod vzduchovou bublinou kolonie a navzdory uklidňujícím zprávám z mého skenu a dronu mě znervózňovala. Aspoň mě to znervózňovalo z pudu sebezáchovy než proto, že by... *vymazáno*.

Přední strana zařízení měla umělecky vyvedenou prohlubeň připomínající přirozené zaoblení skály, která však ve skutečnosti sloužila jako kryt pro nyní otevřený kovový poklop. Samozřejmě by bývalo lepší mít ten poklop uzavřený, ale když Ratthi a ARTovi lidé Irisová a Tarik vběhli dovnitř, neměli čas ho za sebou přibouchnout, a Nepříteli jedna se tak podařilo do něho vsunout jedno ze svých dlouhých chapadel.

Vzpomínáte si na ty zemědělské roboty a jak jsem vám o nich říkal, že vypadají sice děsivě, ale jinak jsou v podstatě neškodní? Jo, tak to jsem se naprosto směšně spletl a od té doby se na tom omylu nic nezměnilo.

Tenhle agrobot měl na výšku pouhých devět metrů a pokrývaly ho bodce používané k sázení, obdělávání nebo něčemu podobnému. Spodek mu zdobilo dvanáct dlouhých kloubovitých končetin, díky kterým se mohl pohybovat hustým podrostem, aniž by přitom poničil plodiny. Z horní části mu vycházel podivně dlouhý zakroucený krk s malou hlavou osazenou hlavními senzory. Především mu ale totálně přeskočilo, přenos se zasekl a podle toho, čeho si ještě Irisová všimla, než tedy musela vzít nohy na ramena a pádit jako o život, se doslova dusil kontaminovanou látkou.

Potřebuju tvůj stav, ne stav mise, upozornil mě ART.

Jejda, jo tak můj stav.

Původně jsem na tuto planetu vůbec neměl znovu sestoupit. Rozhodli jsme tak společně já, ART, Mensahová, Seth a Martyn, a to kvůli *vymazáno*. Dokonce jsem na tento denní cyklus dostal i něco jako úkol. Nešlo o nic náročného, ale nic nenáročného to také nebylo. Karimová naplánovala schůzku s jistou frakcí kolonistů v jejich hlavní budově a Trojka vydávající se za člověka (což je vždycky zábava) ji doprovázela jako ochranka, což znamenalo, že já jsem měl zase sledovat Trojku a ujistit se, že ví, co má dělat, a zároveň nedovolit ARTovi, aby ji vyděsil. (Tedy nevydělil víc, než jak už i bez toho byla.) Ležel jsem nějakou dobu na posteli v jedné z ARTových kabin, sledoval *Vzestup a pád Měsíční rezervace* (opakování stodvacáté první epizody) a čekal na raketoplán s Karimovou a Trojkou, až dorazí na smluvené místo, když se mi náhle do přenosu vlámal ART a oznámil: *Potřebuju tě*.

ART totiž nemohl k likvidaci agrobota použít ani jednoho ze svých ozbrojených pátracích dronů, tzv. pátračů. Tedy vlastně mohl by, ale z mnoha důvodů by šlo o docela problematické rozhodnutí: tak za prvé se tihle pátrači v leccems podobají podomácku sestrojeným výbušnínám – to znamená, že sice explodují na povel, ale nelze nijak regulovat dosah exploze. Robot se nacházel příliš blízko zařízení s rozvaděčem a hlavně nedaleko otevřeného poklopu, za kterým se ukrývali naši lidé.

Jednotko, promluvil do přenosu Ratthi, jak si vedeš?

Kdybych k nim vyslal dron, akorát bych toho agrobota upozornil na svoji přítomnost. Podle jejich popisu se moji lidé skrývali na nejvzdálenějším konci budovy, konkrétně na jednom z údržbářských stanovišť, asi tak tři metry od místa, kam mohl robot dosáhnout svým chapadlem, nebo jak tomu mám říkat. *Jsem v pohodě, Ratthi. Hlavně se nepřibližujte k tomu chapadlu.*

To je růstový simulátor, vysvětlil mi Ratthi. Nemusíš spěchat, jsme mimo nebezpečí.

Ne, sakra, nejste v bezpečí, Ratthi. (Už ani nedokážu spočítat, kolikrát jsem za tu spoustu korporátních standardních let od lidí slyšel něco ve smyslu: „Poběž sem a je jedno, že tě něco asi rozcupuje na kousky, i když nenápadný taktický manévr by měl pravděpodobně větší šanci na úspěch.“ A teď najednou mi říkají: „Jsem v pohodě a klidně nějakou dobu v téhle jinak objektivně nebezpečné situaci vydržíme.“)

(Jenom tím chci naznačit, že by bylo fajn, kdyby mi lidé aspoň jednou poskytli popis reálné situace.)

(Doktorka Bharadwajová říká, že i správná změna působí stres.)

Pátrač 01 stále ještě nenašel místo s dostatečným výhledem, odkud bych mohl vystřelit. Tedy vystřelit. Zbraň, kterou jsem měl u sebe, nebyla ani tak zbraní. Šlo vlastně o výstražnou světlici. (No dobře, já vím, asi vám celá tahle záchranná akce zní od začátku trochu přehnaně.) „A jako zbraň použil výstražnou světlici.“ No to by nedali ani do *Měsíční rezervace*.

Přitom jsem měl i skutečnou zbraň, jednu z ARTových projektilů, ale jak už víme z předchozích zkušeností, vystřelit na rozběsněného agrobota zásobník, pak se vyšplhat k jeho procesoru a vpálit do něho z těsné blízkosti poslední ránu po mně nikdo chtít nemohl. A já po sobě už vůbec ne. Ani střílet z palubních energetických děl by nezabralo. (ART mi totiž předělal skafandr a zapustil rukávy do hlavní, takže jsem mohl střílet a nepropálit si přitom košili. Jenže ani tak jsem neměl na to, abych tuhle obrovskou věc sundal.)

Potřeboval jsem něco, co by zafungovalo na dálku, a výstražná světlice se podobala určitým modelům, které používala společnost, i když zdaleka ne tak silným. Vyrobili ji tak, aby s ní mohl člověk během nějaké operace manipulovat a nebát se, že mu vybuchne v ruce a rozpráší ho na kusy. Hodila se především tehdy, když se během přistávání seběhlo něco nečekaného. Prakticky šlo o to, dostat hlavici s transpondérem dostatečně vysoko, aby tak její signál zachytila loď na orbitu. Na druhou stranu jste ale mohli počítat s tím, že pokud se

do něčeho s takovou hlavicí strefíte zblízka, zanechá po sobě docela slušnou díru.

Ještě na palubě ARTa, zatímco jsem si navlékal skafandr, mi ART vybral ze svého inventáře právě tuhle světlici, protože, jak mi vysvětlil, se jedná o nástroj, který s největší pravděpodobností použiji tak, jak se při jeho výrobě vůbec nepředpokládalo, a zastavím jím kontaminovaného agrobota.

To bylo všechno moc fajn, zvlášť když jsem si dobře pamatoval, jak mě posledně takový agrobot zřídil – dobře, napadl ho sice tehdy vysoce vyvinutý samostatně uvažující virus, ale i tak. Tenhle robot asi patřil k těm několika, co tu zbyli, a v procesoru mu patrně běžely jen příkazy typu „pronásleduj a zlikviduj pohyblivé cíle lidských proporcí“. Podle Irisové musel být celou dobu v režimu nečinnosti a probudilo ho teprve nastartování místních routerů. (Během místních potyček zničila jedna frakce kolonistů přenosové routery, o kterých už ale víme, že žádnou kontaminaci nepřenášely. Sice nám to práci neulehčilo, ale vzhledem ke všem těm ostatním podivným průserům, které si tady navzájem lidé napáchali, se sabotáž vlastních routerů umístila až na posledních příčkách našeho seznamu možných obtíží. Zařadil bych ji do kategorie *Nejasných racionálních opatření*.)

Když jsem si pro tenhle transpondér/roboliquidátor došel ke skřínce, čekal tam na mě už Seth. Předal mi ho a poznamenal: „Museli jsme ho použít jen párkrát, jednou na planetě, kde nám atmosférické podmínky přerušily

signál, a v těžebním pásmu asteroidů, kde tehdy Matteo – no, to by bylo na dlouhé vyprávění.“ Poškrábal se vzadu na hlavě a zdráhavě dodal: „Vím, že jsme slibovali, že se tam nebudeš muset vrátit...“

Na tohle jsem vážně neměl čas. „To je v pohodě,“ přerušil jsem ho.

No a teď jsem tady a je to v pohodě, ne? Takže laskavě držte papuly.

Pátrač 02 našel kryté místo s dobrým výhledem asi tak dvacet metrů nalevo ode mě, uprostřed těch balvanů a kousek pod vrškem kopce. Vydal jsem se k němu, i když program k vyhodnocování rizik nedával mému plánu velké šance a stejně tak nepovažoval tento záchranný postup za příliš úspěšný – jenže podobné údaje raději během akce moc nesleduji. (Nechci, aby mi to přineslo smůlu.) Ani tak jsem se vůbec necítil ve své kůži a doufal jsem, že uslyším nějaké ujištění, a ne statistické údaje potvrzující, co jsem si i beztak myslel. Tedy že je teď všechno na nic.

ART měl pravdu, zásah z raketometu by agrobota mohl zastavit. (Bojovou jednotku by sice nezneškodnil, ale aspoň by mi poskytl tři desetiny vteřiny na zvážení dalšího kroku, než by na mě znovu zaútočila. Bojová jednotka by vám jen stěží dovolila zaujmout pozici k tomu, abyste mohli pomalu nabít raketomet, který by však běžnou bezpečnostní jednotku naprosto vyřídil. Poznámka pro mě: nedovol agrobotovi, aby se této zbraně zmocnil a vystřelil z ní po tobě. To už by vážně bylo moc.) Jenže jsem věděl, jak rychle se tihle agroboti

pohybují. Cestou sem jsem si projel instruktážní modul v přenosu a zjistil, že by se raketomet neměl používat ve spěchu a může se nabít jen dvakrát po sobě.

Bezva, takže tenhle plán... nevyjde.

(Uvědomil jsem si svoji chybu. Nechal jsem ARTa a lidi, aby s takovým nápadem přišli. Měli správnou zbraň, jen se špatně používala. Škoda že jsem si nestál víc za svým, ale... *vymazáno*.)

Přivolal jsem pátrače 02 a začal se vracet, kudy jsem přišel, směrem k poli a vysokým rostlinám. *Co se děje?* zeptal se ART.

Tohle nezabere. Vložil jsem výpočet rychlosti agrobota vzhledem ke své rychlosti a rychlosti raketometu do tabulky a poslal ji ARTovi, aby se mě už přestal ptát. Právě tady by se mi hodila jako posila Trojka. Jenže ta právě přilétala s Karimovou na hlavní stanoviště kolonie, a kdybych ji odvolal, musela by se zrušit důležitá schůzka. Kromě toho přece neexistoval žádný hloupý důvod - žádný nehloupý důvod -, abych si s touhle situací neporadil. A navíc jsem už měl nový a úděsný plán. Instruktážní modul transpondéru mi naštěstí vysvětlil, že světlici lze odpálit i dálkově za pomoci zabezpečeného přenosu.

Tenhle plán sice bude vypadat nemožně, ale program k vyhodnocování hrozeb ho oznámkoval přívětivěji: detonační zařízení se totiž umístí dál od uvězněných lidí.

Vstoupil jsem do pole, vysoko nad hlavou jsem měl stonky zelených rostlin a jejich hrudkovitými váčky vypadajícími jako semena pohupoval vítr, až do sebe

narážely. Všechno tu rostlo ze země, a ne z pěsticích nádob, takže jsem mohl postupovat snáz. Mírný vítr tlumil zvuk skafandru otírajícího se o rostliny. Půda byla mokrá. Její pach pronikal i přes přilbu skafandru a připomínal vnitřek biomu. (Ano, měl jsem na sobě přilbu i přesto, že jsme se nacházeli ve vzduchové bublině, a tudíž bych ji vůbec nepotřeboval. Ne že bych si myslel, že mě ochrání před kontaminací, ale cítil jsem se v ní lépe, jasný?)

Kromě větru pohupovalo rostlinami i proudění vzduchu a díky tomu jsem nepozorován postupoval vpřed. Pátrač 01 mi poslal záběry zvenčí, a tak jsem si mohl ověřit, že můj postup nevypadá příliš zřetelně. Dorazil jsem na okraj pole, ale před sebe jsem kvůli poslední řadě stvolů neviděl. Naštěstí mi pátrač 01 v dalších záběrech ukázal, že jsem zhruba třicet metrů od otevřeného písčitého terénu, který mě dělí od agroboty trpělivě zasunutého do stanice routeru, kde číhá na kořist.

Zkontroloval jsem transpondér v raketometu a ujistil se, že další dva jsou nastaveny k odpalu na dálku. Pak jsem se rozběhl.

První světlici jsem upustil po patnácti metrech a druhou po dalších pěti. (Ne, nevyletěly při dopadu, o to jsem se postaral.) Prudce jsem zastavil a vykřikl: „Hej! Tady!“ (Jasně, mohl jsem říct něco vtipnějšího, jako to dělají v seriálech. Jenže agrobot, který se ovládá kódem v místním přenosu, a proto nerozumí ničemu jinému než omezenému počtu příkazů, by asi můj sarkasmus neocenil, natož aby se jím nechal zastrašit.)

Nic se nestalo, tedy aspoň podle toho, co jsem viděl. Dvě a tři desetiny sekundy jsem si myslel, že mě prostě ignoruje. Což ale vzhledem k tomu, že jsem k němu musel přijít a položit mu transpondér na ochranný kruh, nebylo to nejhorší.

Vtom se však odlepil od vchodu a vrhl se na mě. Fajn, to taky sice nebylo to nejhorší, ale v seznamu rizik jsme se už posunuli výše.

Roboti tohoto typu se nemusí otáčet – nemají na těle optiku nebo senzory, které by zaměřovali na cokoli obtěžujícího, co se rozhodli zabít. Agrobot prostě jen vycouval ze zařízení a zaútočil. Pohyboval se vážně rychle, abyste měli představu.

Jenže to já taky, a zatímco šel po mně, couval jsem. Běžel jsem k poli a na záběrech pátrače 01 jsem zahlédl, že agrobotovy tři nohy se dotkly země dva metry od prvního transpondéru. Jeho rychlost jsem jenom odhadoval (vážně byl rychlý) a neměl jsem možnost všechno přesně spočítat, ale zdálo se, že se situace vyvíjí podle plánu. Odpálil jsem první transpondér.

Ten hajzl vyskočil. Přitom jsem mu přerušil spojení s přenosem, a neměl tedy jak zachytit můj pokyn k detonaci. Stejně tak se neměl zorientovat v tom, co dělám, a vyhodnotit danou situaci jako past; jenže za tohle mohla patrně kontaminace, která mu vylepšila procesní kapacitu. Vyskočil deset metrů do vzduchu (pátrač 01 to málem schytl, ale včas uhnul) a přišel jen o konce dvou nohou, namísto aby mu je náraz všechny vykloubil. Došlo mi, že chce spadnout přímo na mě a já nemám kam uniknout.

Pak se udály dvě věci zároveň: (1) vrhnul jsem se na zem, otočil na záda a zamířil raketomet s posledním transpondérem na přibližnou trajektorii dopadu agrobota, (2) zachytil jsem signál jiné bezpečnostní jednotky.

Okamžitě jsem si pomyslel: *Co tady sakra dělá Trojka?* Ale spíš než abych jí to měl za zlé, oddechl jsem si. Pravda, bude trapné, když mě zachrání, ale na druhou stranu by to nebylo poprvé. Pak mě však napadlo: *Počkat, tohle určitě není Trojka.* Lokalizoval jsem ji před pěti minutami a čtyřmi vteřinami a těžko by sem v tak krátkém čase dorazila.

A pak: *A do hajzlu, Barish-Estranza!*

Proto byla schůzka Karimové tak důležitá, že ji nešlo zrušit, proto potřebovala Trojku u sebe a proto ART nemohl/nechtěl použít své ozbrojené pátrače, vyzbrojit raketoplán nebo něco jiného, co by jinak nepřipadalo pro vesmírný badatelský transportér v úvahu.

Čtyři korporátní standardní denní cykly poté, co se objevil respondér s doktorkou Mensahovou, aby se po nás podívala, přiletěla další průzkumná loď společnosti Barish-Estranza a s ní na palubě podle našich informací tři nové bezpečnostní jednotky. Od té chvíle projevovala pracovní skupina B-E mnohem větší aktivitu a vysílala na planetu týmy, aby tu vyhodnocovaly danou situaci a vedly s kolonisty rozhovory. Zákonnou cestou jsme jim v něčem podobném nemohli zabránit a zlikvidovat je bylo docela problematické, i když nepředpokládám, že by na to ART nepomyslel.

Agrobot se na mě kontrolovaně řítíl a já se přichystal k načasovanému odpalu. Vtom ale střed jeho těla zasáhla dávka velkých výbušných projektilů, a to přesně tam, kde se dal tušit jeho procesor.

V robotovi cosi zalupalo, vypadly z něho kovové úlomky a několik jeho nohou odpadlo. Odplazil jsem se stranou, abych se uhnul torzu, které tvrdě dopadlo na zem. Uf, skvělá práce, jednotko B-E, většina lidí by si s tímhle neporadila. Co to ale sakra mělo být za záchrannou akci?

ART, který sledoval záběry mých kamer, prohodil: *Tak tohle bylo asi tak dvě desetiny stupně od pokusu o vraždu.*

Asi vás napadla důležitá otázka: Věděla tahle bezpečnostní jednotka, že jsem jednotka?

Odpověď: Doufám, že ne.

Do zabezpečeného přenosu jsem řekl: *Používej tenhle kanál pro zprávy, které nemají slyšet. Jejich jednotka by ostatní komunikaci zachytila.* Pátrač 02 zamířil k nejbližšímu raketoplánu na plošině, kde ho zanechal routerový tým. Raketoplán, který mi poslal ART, přistál o něco dál za polem mimo dosah agrobotových senzorů. V kapse skafandru jsem schovával jeden záložní dron v režimu nečinnosti. Raketometu jsem se už zbavil a ujistil se, že leží daleko ode mě. Spustil jsem kód nastavený na typicky lidské pohyby a musím podotknout, že jsem ho od jeho vzniku značně vylepšil. Uzamkl jsem oba přenosy, svůj soukromý i ten skupinový, a stejně tak spojení s ARTem, a to i přesto, že bezpečnostní jednotky s netknutým řídicím centrem nemůžou takové kanály odhalit, natož se do nich nabourat jako já. Musely by k něčemu takovému

nejprve obdržet pokyn, ale na to je většina zaměstnavatelů příliš paranoidní. Jenže tahle bezpečnostní jednotka (označení: B-E jednotka 01) se nacházela jen čtyři metry ode mě; stačilo by jí se na mě jenom podívat, pochopit, koho má před sebou, a nahlásit to.

Zbývalo mi jediné: co možná nejvíc ji zmást. Přetočil jsem se a zasténa jako člověk (dost možná to nebyl zase tak skvělý nápad a celé to vyznělo docela uboze). Pak jsem si vytáhl několik úryvků ze seriálu *Měsíční rezervace*, kde se v několika různých scénách objevuje zraněná osobní stráž jednoho právníka zastupujícího kolonii a snaží se z posledních sil postavit zase na nohy. Ve skupinovém přenosu jsem zaslechl, jak ART mluví s Irisovou. Ta se posléze vyklonila ze zařízení a zavolala: „Můžete prosím přikázat vaší jednotce, ať se stáhne?“

Bez pomoci dronů jsem neviděl, co ta jednotka dělá. ART se napojil na přenos Irisové a přes něj na kameru v jejím skafandru, ale na takovou vzdálenost nešlo nic pořádně rozeznat. ART by potřeboval lepší vybavení do terénu. Ale počkat, člověk by se přece na tu jednotku normálně podíval, ne?

Ano, podívej se na ni. Je jasné, že se jí vyhýbáš, vyzval mě ART.

Možná jsem jenom nervózní člověk, který se bojí robotů, upozornil jsem ho, ale i tak jsem se podíval.

Bezpečnostní jednotka se vzdalovala a namísto ní ke mně/k nám kráčelo pět lidí v červenohnědých skafandrech Barish-Estranzy. Určitě někde mají raketoplán a v něm pravděpodobně další dva lidi a bezpečnostní

jednotku. Zjevně nebyli ozbrojeni, i když podle tajných zpráv u sebe členové B-E průzkumných týmů nosili během pobytu na planetě zbraně. Nakažení kolonisté sebrali zbraně předchozímu – nyní už zaniklému B-E průzkumnému týmu.

A přivezli si s sebou bezpečnostní jednotku s nestandardní výbavou v podobě zbraně na likvidaci robotů na střední vzdálenost, což předčilo všechno, co měl v současnosti ART ve svém arzenálu.

Ratthi ke mně přiběhl a v zabezpečeném přenosu jsem mu napověděl: *Dělej, jako že mi pomáháš vstát.*

„Jsi v pořádku?“ zeptal se. Zamezil jsem totiž lidem přístup k ARTovým kamerám, aby se příliš nerozčílili, ale jakmile bylo jasné, že jsem přežil, nasdílel jim ART záznam toho, jak jsem jen o vlasek vyvázl. Asi chtěl, aby se přece jen někdo trochu rozčílil. Nechal jsem Ratthiho, aby mě uchopil za paži, a mohlo to tak vypadat, že mě nadzvedává, zatímco jsem se sám napřimoval. „To tedy bylo těsný!“ Hodil pohledem po skupině Barish-Estranzy a v přenosu dodal: *Myslíš si, že to byl úmysl?*

Možná. A možná to je jen podělaná jednotka, odpověděl jsem. Neměl jsem moc dobrou náladu.

Fajn, nejsem dokonalý, na to jsme už všichni přišli, ale B-E jednotka 01 si měla propočítat dráhu letu, použít výbušné projektily o setinu dřív, pak zrychlit, odtáhnout mě pryč a ochránit před šrapnely. Takhle bych zareagoval já. Aspoň bych se pokusil. Žádný klient/zaměstnavatel by neměl čas vydat rozkaz k zastavení takové záchrané akce. Zatracení pitomci.

(Očividně ve skutečnosti nejde o něco, co by mě rozhodilo, ale přece jen jednoho naštve, když to jednotka B-E 01 takhle zkope a vykašle se na bezpečí svých klientů.)

Je bezpečnější být našťvaný, poznamenal ART v našem soukromém přenosu.

Nehodlal jsem mu na to odpovídat. ART slíbil Mensahové, že na mě nebude tlačit. Jen proto, že má jeho zdravotnický systém certifikaci emoční podpory a léčby traumatu, si myslí, že všechno ví.

Byl jsem zpátky na nohou, opíral se o Ratthiho a předstíral, že mám zraněný kotník. Irisová opustila svůj úkryt a zamířila k tomu, kdo vedl tým Barish-Estranzy. Tarik zůstal s ní a to bylo dobře. Ještě předtím, než se objevil, si stáhl hledí, a tak nevypadalo podezřele, že ani moje hledí není zvednuté, a i to bylo dobře. Podobně jako lidé i někteří z nás dávají přednost staženým hledím, když nám nebrání v dýchání, a někteří je naopak nosí vytažené. Prostě máme rádi změnu.

B-E lidé měli svoje hledí zdvižená, a my jsme si tak mohli uvědomit, že jsme jejich velitele už jednou viděli. Jednalo se o zástupce velitele (muž/demisexuál) jménem Delcourt a zrovna on patřil k těm chytřejším; no co se dalo dělat.

„Děkujeme za vaši pomoc,“ řekla Irisová tónem, který by robotovi mohl omylem připadat jako zdvořilý, ale člověku by neuniklo, že mezi řádky se skrývá *jděte se vycpat*. „Účet nám pošlete později?“

Martyn mi kdysi prozradil, že Irisová a ART se znají od chvíle, kdy se Irisová narodila a ART byl zbrusu nový... prostě něco; což mě nepřekvapuje.

„Připíšeme vám to na dluh,“ ušklíbl se Delcourt. Irisová se s přemáháním usmála, ale zuby měla zaťaté.

S tím účtem to nebyl žádný vtip: Pin-Lee a Turi, kteří se starají o ARTovo účetnictví, se sami chystali poslat fakturu společnosti Barish-Estranza, jakmile tohle všechno skončí. (Pokud se tedy někdy dočkáme konce.) Tyhle finanční pŕůtky mezi/s korporacemi jsou dost časté a neuvěřitelně nudné.

(Podle Martyna byl ART samozřejmě schopen si vést svoje vlastní účetnictví sám, jenže pokaždé mu zbyla čísla, která nikdo neuměl dohledat. A tak se toho zhostil Turi a všechno postaru zapisoval do peněžního deníku, protože jinak by ART leccos pozměnil. Nikdo netušil, jestli si ART ta čísla vymýšlí jen tak pro legraci, nebo jestli se za nimi skrývají skutečné údaje o zůstatcích na účtech, které ART někde schovává.)

Aniž by se přestal usmívat, Delcourt pokračoval: „Můžu se zeptat, co tu děláte? Kromě toho, že provokujete místní inventář?“

Inventář = agrobot. Výbušnina zničila jeho procesor, takže kontaminace už pro lidi nepředstavovala žádnou hrozbu, což nebyla náhoda.

„Pouze pokud se můžu zeptat na totéž já vás,“ odpověděla Irisová.

Připadalo mi to celé jako taková lidská póza. Bylo naprosto jasné, že pracovní skupina Irisové nějakou dobu opravovala routery, a i kdyby si toho členové společnosti B-E nevšimli, jejich jednotky by je na to dávno upozornily. A také bylo naprosto jasné, že vzhledem

k tomu, jaké výbušné střely měly jejich jednotky ve svém arzenálu, tu lidé z B-E hledali kontaminované roboty.

Tohle nám moc nepomůže, poznamenal ART, což bylo pro danou situaci hodně slabé vyjádření. Celou dobu jsme shromažďovali data, která záměry společnosti Barish-Estranza odhalovala.

Jako první se jejich průzkumná loď pokusila změřit síly s ARTem a zastrašit nás. (Vím, moje funkční kapacita se tehdy nacházela pod šedesáti šesti procenty, ale i tak jsem pochopil, že to nebyl dobrý nápad.

ART otevřel kryt svého hlavního děla a vyslal do éteru zprávu: *Cíl zaměřen.*

Průzkumná loď odpověděla něco v tom smyslu, že nemá v úmyslu nikoho zastrašit, natož vyděsit malou akademickou posádku; jenže to byla jen taková korporátní hantýrka, a proto i ART řekl: *Tady mizí lodě docela snadno.*

Chvíli bylo ticho, což znamenalo, že mění svoje provozní parametry, a pak udělali tu chybu, že se nás znovu pokusili zastrašit větou *Jo, jasně, ale i vy byste přišli k nějaké úhoně*. No, nejsem sice odborníkem na autentické lidské interakce, ale tímhle rozhodně nic nevyřešili.

Tím mi tuto komplikovanou situaci zjednodušíte, odeslal ART odpověď. Pochopil jsem, že z jeho strany vůbec nejde o nějakou pózu, ale že to tak na sto procent myslí.

Posádka Barish-Estranzy si to sama taky musela uvědomit, protože se stáhla, a teď má ARTa za nějakého lidského velitele, který je ale zároveň kapitálním pitomcem.)

(Skutečná totožnost ARTa se uchovává v tajnosti a ví o ní jenom vrchní vedení Univerzity Mihiry a Nového Tidelandu. Barish-Estranza vůbec netuší, s kým má co do činění.)

Ostatní ze skupiny B-E na mě a lidi jen dál zírali. Oversová mi řekla už dříve, že zástupci korporátu B-E pokaždé budí dojem, jako by se pokoušeli vypočítat, za kolik by vás mohli prodat. A skutečně se nemýlila. Byl jsem rád, že jsem si vylepšil kód lidských pohybů, protože kdybych teď měl improvizovat, vůbec bych nevěděl, co s rukama. Irisová si vedla dobře a dařilo se jí upoutat pozornost lidí z Barish-Estranzy. Jenom bezpečnostní jednotka si mě nepřestávala prohlížet.

Nevím, jestli si toho Irisová všimla nebo ne, ale obrátila se na jejich bezpečnostní jednotku a prohlásila: „Děkuju za vaši pomoc.“ Delcourt se zatvářil překvapeně. „Tohle je jednotka.“

Irisová ho nechala bez odpovědi, a tak jsme posbírali úlomky našeho transpondéru, zvedli raketomet a odešli.

KAPITOLA DRUHÁ

JAKMILE JSME ZAŠLI ZA SKALNÍ výchoz a ztratili se z dohledu, rychle jsem zkontroloval, že nás nesledují tajnými drony, přestal se opírat o Ratthiho a narovnal jsem se. „Jsi v pořádku?“ zeptal se.

„Jasně.“

Iris si mě s obavami prohlížela, ale zároveň se snažila, abych si toho nevšiml. „Nechceš zůstat s námi?“ navrhl. „Zbývá nám už jen jeden router.“

„Klidně,“ řekl jsem.

Vrátili jsme se po hrbolaté cestě k jejich raketoplánu, čekajícímu na malé rovné plošině nad zařízením s routerem. Jelikož jsem se k nim rozhodl přidat, zavolal si ART můj raketoplán k sobě. S trochou štěstí si tak aspoň tým B-E bude myslet, že jsme odletěli.

Původní pracovní skupina Barish-Estranzy nám předtím sdělila, že přílet nových posádek patřil k ohlášeným

posílám, a nejednalo se tedy o reakci na signál o pomoc, který vyslala. Seth však podotkl, že pravděpodobně lžou. A pokud lžou, znamenalo to, že další B-E týmy čekají u červí díry kdesi poblíž této soustavy. Což dávalo smysl, protože proč by jinak vedení B-E posílalo tolik průzkumných skupin do soustav v této oblasti.

Jenže skutečným problémem bylo, že společnost B-E měla k dispozici zásobovací a ozbrojenou průzkumnou loď a my jsme doposud nikde nezahlédli podpůrnou loď z Univerzity Mihiry a Nového Tidelandu. A ta by se nám vážně hodila.

Fáze 1 plánu A: Vypadnout odsud předpokládalo, že seženeme speciálně vyvinutý update na dekontaminaci zdravotnických center kolonistů, aby pak oni sami mohli provést kontrolu na přítomnost nepřátelské kontaminace mezi sebou. To ale trvalo déle, než mělo, protože veškeré lékařské vybavení v kolonii pocházelo z korporátní značkové výroby z doby před více než třiceti sedmi standardními roky.

Thiago a Karimová přesvědčili jednu koloniální frakci, aby nám poslala kopii softwaru svého hlavního zdravotnického centra. ART z ní odstranil i ty poslední zbytky kontaminovaného kódu a vytvořil vlastní dekontaminační balíček, který se posléze mohl použít na ta zastaralá zařízení. Potom jsme se museli do každého centra zvlášť napojit a přeinstalovat ho za použití čístejšího a modernějšího operačního systému, přičemž jsme ale postupovali s notně zvýšenou dávkou opatrnosti, abychom se vyhnuli nové kontaminaci nebo nespustili

tu předchozí. Hlavně pro případ, že bychom to totálně podělali a někde v těch zdravotnických systémech se stále nalézaly zbytky neaktivních virů, jejichž chování by nijak nesouviselo s typickou podobou přenosu mezi člověkem, strojem a člověkem, jak jsme ji znali z dosavadní zkušenosti.

Naštěstí jsme ART, já, naši lidé a kolonisté podlehli ohledně kontaminace virem víc než rozumné míře paranoia, a to i z hlediska mých vlastních měřítek.

Fáze 2 plánu A spočívala v soudní při s Barish-Estranzou, na které pracovala Pin-Lee ve snaze zabránit této společnosti získat vlastnické právo na lidi z kolonie. ARTova posádka také spustila planetární kontrolu nepřátelské kontaminace a výsledky vypadaly dost podivně. Příliš jsem se nestaral o technické detaily, ale v podstatě šlo o to, že pokud nedokážou dostatečně prokázat, že kontaminované místo je zabezpečené, bude na planetu uvalen zákaz vstupu, kolonistům se nařídí odchod a Barish-Estranza na ně vznesе nárok jako na lidské zdroje, které zachránila.

První část fáze 2 obsahovala nutnost zjištění, co vůbec kolonisté chtějí. Víím, vypadá to jednoduše. (A ano, chápu tu ironii, když vám někdo klade tuhle těžkou otázku „Co tedy chcete?“ a vy houby vííte, co vlastně chcete. Ale nám přece nešlo o nějaká existenční dilemata. Šlo v podstatě o tohle: chcete, aby vás zachránila Barish-Estranza, a tím pádem získala nárok vás zaměstnávat po zbytek vašich životů? Vyberte správnou odpověď (1) ano (2) ne.)

Teď jen přijít na to, koho se zeptat.

(Rozpadli se dokonce na víc frakcí, než kolik jich bylo, když sem přiletěli,“ podotkl Thiago poté, co porovnal dřívější data poskytnutá ARTovými drony s tím, co jsme zjistili z rozhovorů s různými kolonisty. „Rozdělili si svoji základnu na minimálně dvě části a několik dalších skupin se rozprchlo do táborů na vzdálené straně obyvatelné oblasti.“

Karimová, která působila jako mluvčí ARTovy posádky, řekla: „Provedli si navzájem věci, které půjdou odpustit jen těžko. Víím – a oni taky –, že jednali pod vlivem nepřátelské kontaminace, ale i tak si myslím, že jim nějaký čas potrvá, než se s tím srovnají.“

„Čas, který ale nemáme,“ poznamenala Mensahová.

Ne snad že bych nerozuměl tomu, že nechcete odpustit a zapomenout na to, co se vám děje. Zdá se, že se přestali nenávidět aspoň po tu dobu, kdy se bránili úsilí korporace si je všechny zotročit, a znovu si vjeli do vlasů, jakmile takové nebezpečí polevilo.)

Odletěli jsme k dalšímu routeru umístěnému na malém skalnatém kopci západně od hlavního stanoviště kolonie, kde rostly řídké šedo-nazelenalé špičaté keře připomínající kapradí.

Než jsme tam přistáli, spustila se druhá plánovaná akce, kterou jsem také měl před *smazáno* z důvodu bezpečnosti monitorovat. Protože jsem se nudil, pustil jsem si záznam Trojky od začátku.

Karimová na něm s Trojkou vystoupila z raketoplánu, který přistál na náhradní přistávací plošině kolonie. Hlavní plošina se totiž nacházela nedaleko stanice

spojené s předkorporátním tranzitem, kde po prvním kontaktu s nepřátelskou kontaminací už nikdo nepracoval. Kolonisté vytvořili toto nové místo k přistání na jedné z níže položených teras náhorní plošiny a za použití těžkých strojů zde ještě před stavbou budov na povrchu vyhloubili místnosti a chodby, aby se měli kde ukrýt a uschovat zásoby a životně důležité systémy. Hned pod svým habitatem umístili přistávací plochy a rampy vedoucí k novému zemědělskému zařízení a výrobně vody.

Karimová se pozdravila s kolonisty, kteří už na ni čekali. Formality jim zabraly tolik času, že jsem přeskočil do okamžiku, kdy začali vystupovat po schodech vytesaných do skály. Bylo jasno s dobrou viditelností. V podobných chvílích by mě klidně mohl nahradit automatický dron s programem na počasí.

Irisová a Tarik obhlíželi router, který připomínal velký kus skály uprostřed háje kapradinových stromů. Vedle se rozpínala pláň s načervenalou trávou a skalnatými výchozy. Tady by se žádný člověk nikam neschoval. Byl tu ART, nedaleko stála lidská kolonie, vysílačky fungovaly a v dálce jsme mohli rozeznat věž s výtahovou šachtou, která čněla do takové výše, že se až ztrácela v oblacích. I kdyby raketoplán nevzlétl, signál se ztratil a přenos se zasekl, mohli by pořád ještě dojít k té věži a počkat, až je najde jeden z ARTových pátračů a přivolá jim nový stroj.

Mohl jsem se vydat na opačnou stranu a jít tak daleko, až... no jo, tuhle část si raději označím a potom vymažu.

Napojil jsem se na přenos Trojky, abych lépe viděl ji i Karimovou. Trojka se už předtím převlékla z brnění do skafandru, aby mohla předstírat, že je člověk. Ohlásil jsem se jí v přenosu a řekl: *Víc se uvolni. Spustila sis kód lidské chůze?*

Mám ho spuštěný, odpověděla Trojka, ale přesto zpomalila a trochu povolila v kloubech. Po dvou vteřinách dodala: *Tohle je nad očekávání těžké.*

No to mi povídej! *Vedeš si dobře,* povzbudil jsem ji.

Nechtěli jsme, aby kolonisté přišli na to, že se za Trojkou skrývá bezpečnostní jednotka. Potřebovali jsme se vyhnout rozhovorům na téma, jak moc má tenhle obrovský a našťvaný transport, který dokáže metat bomby, rád svoji jednotku a jestli by řádl jako smyslů zbavený, kdyby na ni spadl kus skály nebo tak něco. Kolonisté věřili, že v Trojce potkali jen doopravdy strašně neohraibaného člověka s vylepšenými schopnostmi. Ne že by takových nebyly kolem spousty.

Karimová a Trojka následovaly kolonisty skrz hlavní část náhradní kolonie, která však vypadala mnohem víc jako lidské obydlí než to, co zbylo z té původní. (Což by mi ještě před mým příletem sem nepřipadalo jako kdovíco, ale nyní jsem bral zavděk čímkoli, co nevykazovalo známky silné kontaminace.) V této kolonii vypadaly všechny ty odkryté trubky, recyklační boxy, rostlinná výzdoba a nedokončené stavby tak nepořádně a lidsky, že jste si jen těžko mohli představit, jak se vám nějaký nepřátelský mimozemský vir pokouší nabourat do mozku.

Protože přesně to se stalo. Tedy skoro.

ART sledoval veškerou komunikaci v přenosu, jelikož se mu nijak nezamlouvala představa, že se někteří jeho lidé na tuto planetu vypravili.

(Tady je přepis rozhovoru z porady před začátkem akce:

ART: Pokud bude Karimová v kolonii a kolonisté nebo lidé z korporace se jí pokusí ublížit, tak varování, že to místo vybombarduji, na ně nemusí vůbec zapůsobit.

Seth: Peri, mohl bych si s tebou promluvit o samotě?

Irisová: Vždyť jenom žertuje.

Ratthi: Určitě?

Já: Můžeš shodit bombu na teraformační stroje na druhém kontinentu, beztak to je lepší cíl.

Thiago: Předpokládám, že žertuje i jednotka.)

(ART skutečně žertoval. Z většiny. Irisová řekla Thiagovi, že má za sebou jistý traumatizující zážitek a bude takhle navenek slovně vyšilovat, dokud se patřičně nevyrovná s tím, co se stalo. Thiago odpověděl, že tohle ví, ale zároveň si myslí, že ART rád děsí lidi. Irisovou to naštvalo, ale usmála se tak, jako by řikala: „Fajn, budu předstírat, že tohle nemyslíš vážně, abych se s tebou nemusela hádat rovnou tady na chodbě.“)

(Pochopil jsem, že Irisová je takový ARTův Ratthi.)

(Thiago nemá pravdu: ART nechce děsit lidi. ART si chce prosadit svou a používá k tomu bezpočet různých technik, včetně náznaků a naprosto jasných výhrůžek. Irisová má však zároveň pravdu, že ART se stále vyrovnává

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Fatální kolaps***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.